

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1950

N:o 10—11.

I n n e h å l l: N:o 10. Instruktion för innehavaren av befattningen som bilbesiktningsman i landskapet samt inspektör för landskapets motorbåtar och färjor.
N:o 11. Instruktion för vaktmästaren och gårdskarlen-eldaren vid Ålands lyceum.

N:o 10.

I n s t r u k t i o n

för innehavaren av befattningen som bilbesiktningsman i landskapet Åland
samt inspektör av landskapets motorbåtar och färjor.

Fastställd av Ålands landskapsnämnd den 1 mars 1950.

I kap.

**Verksamhet som bilbesiktningsman och
övervakare av motorfordonstrafiken.**

1 §.

Bilbesiktningsmannen åligger att med omsorg och oväld fullgöra de åligganden, som enligt landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, denna instruktion och övriga bestämmelser ankomma på honom.

Bilbesiktningsmannens stationsort är Mariehamn, och han skall vara för allmänheten anträffbar å lämplig tid varje söckendag, därest han icke befinner sig på tjänsteresa eller annars är upptagen av tjänsteförrättning.

2 §.

Bilbesiktningsmannen skall anpassa tiden och platsen för efterbesiktning med beaktande av motorfordonsägarnas bekvämlighet och lämna dessa noggrant tillkännagivande därom i tidningen „Åland”, var-

jämte särskilt skriftligt meddelande bör tillställas polisinspektionen i Mariehamn och samtliga länsmän.

3 §.

Vid besiktning av motorfordon skall bilbesiktningsmannen företaga provkörning med fordonet och konstatera, att det ifråga om konstruktion och utrustning fyller de krav, som uppställts i landskapslagen om trafik med motorfordon och andra utfärdade föreskrifter.

Vid efterbesiktning och annan besiktning av begagnat motorfordon skall därjämte undersökas, huruvida fordonet uppvisar förslitningar eller bristfälligheter av sådan art, att det i följd därav kan bliva ur trafiksäkerhetssynpunkt otillförlitligt.

Särskild uppmärksamhet skall vid besiktning ägnas bussar och kombinerade bilar samt övriga för yrkesmässig trafik avsedda motorfordon.

4 §.

Vid förarexamen må förhör ej samtidigt

äga rum med flera än fem aspiranter. Provkörningen skall, såvida landskapsnämnden ej på särskild ansökan beviljat undantag därifrån, äga rum i Mariehamn, och bör aspirants förmåga att med säkerhet manövrera motorfordon prövas å livligt trafikerade platser. Aspirant skall ock förmå snabbt avgöra, huru förfaras skall vid fordonets slirning, tillbud till sammanstötning och brand eller i annan farlig situation.

Vid bedömande av aspirants lämplighet såsom förare av motorfordon skall särskilt avseende fästas därvid, att han i erforderlig grad äger lugn, omdömesförmåga och rådhighet.

Vid prövning av aspirants kompetens för erhållande av körkort skall genom förhör utrönas, huruvida sökanden besitter erforderlig inblick i verkningssättet hos det slag av motorfordon, för vilket körkort sökes samt huruvida sökanden äger nödig kännedom om gällande föreskrifter rörande trafik med motorfordon, bestämmelserna i landskapslagen angående allmän trafikstadga, ävensom de särskilda föreskrifter angående arten och innebörden av trafiktecken av olika slag. Särskilt bör tillses, att sökanden är väl förtrogen med förarens åligganden vid omkörning av och möte med andra fordon ävensom vid framförandet av motorfordon i gatu- och vägkorsningar samt vägkrökar.

Bilbesiktningsmannen bör genom anställande av förhör eller på annat lämpligt sätt förvissa sig om, att sökanden äger nödig kunskap om alkoholhaltiga dryckers inverkan på den mänskliga organismen särskilt ur trafiksäkerhetssynpunkt.

5 §.

Har aspirant icke kunnat vid examen godkännas, vare bilbesiktningsmannen pliktig att efter två veckor eller, ifråga om examen för erhållande av yrkeskörkort, efter en månad ånyo mottaga honom för nytt förhör och körprov.

Till bilbesiktningsmannen lämnade läkarintyg och ämbetsbevis angående ålder och frejd samt fotografiet med aspirantens och bilbesiktningsmannens namnteckningar å baksidan skola efter avslutad examen återställas till aspiranten.

6 §.

Bilbesiktningsmannen äger utöva tillsyn över bilskolas i landskapet verksamhet samt inspektera undervisningen och undervisningsmaterielen.

7 §.

Bilbesiktningsmannen åligger, att med uppmärksamhet följa utvecklingen av motorfordonstrafiken inom landskapet, särskilt av den yrkesmässiga biltrafiken, och bör han till landskapsnämnden ingiva framställningar och förslag, som i sådant hänseende finnas vara av omständigheterna påkallade. Bilbesiktningsmannen äger ock på anmodan av landskapsnämnden avgiva yttrande i frågor, som röra trafik med motorfordon.

8 §.

För inspektion av trafiken bör bilbesiktningsmannen i mån av behov, utan föregående anmälan, företaga inspektionsresor inom landskapet och därvid övervaka att bestämmelserna i landskapslagen om trafik

med motorfordon samt landskapslagen angående allmän trafikstadga efterlevas.

9 §.

Lägger bilbesiktningsmannen märke till oordning eller brister i motorfordonstrafiken, och kan han icke själv avhjälpa dem, skall han därom genast ingiva rapport till landskapsnämnden. Om överträdelse av föreskrifterna i landskapslagen om trafik med motorfordon eller i landskapslagen angående allmän trafikstadga skall bilbesiktningsmannen göra anmälan hos vederbörande allmänna åklagare.

10 §.

Bilbesiktningsmannen skall föra kortregister över motorfordon i landskapet, diarium för inkommande och utgående brev samt i sitt arkiv förvara de till honom återställda exemplaren av besiktningsinstrumenten ävensom fullständiga koncept till alla av honom avgivna utlåtanden och intyg.

Bilbesiktningsmannen skall föra förteckning över inför honom avlagda förarexamina. I denna förteckning skall antecknas, i vilken skola eller hos vilken privatlärare aspiranten erhållit sin förarutbildning.

Bilbesiktningsmannen skall föra inventarieförteckning över sådan landskapet tillhörig lösegendom, som ställts till hans förfogande.

Bilbesiktningsmannen skall inom januari månad till landskapsnämnden avlämna berättelse över sin verksamhet, beträffande motorfordonstrafikens utveckling och tillstånd inom landskapet samt över de i landskapet verksamma bilskolornas verksamhet föregående år.

2 kap.

Verksamhet som inspektör av landskapets motorbåtar och färjor.

11 §.

Inspektören för landskapets motorbåtar och färjor skall minst fyra gånger i året verkställa inspektion av alla landskapet tillhöriga motorbåtar och färjor, samt motorbåtar i privat trafik, för vilka landskapsunderstöd beviljats.

12 §.

Lägger inspektören märke till fel eller bristfälligheter hos färja eller motorbåt, äger han, efter att därom hava upplyst farkostens förare, med det första ingiva rapport om saken till landskapsnämnden samt därvid göra förslag om felets eller bristfällighetens avhjälpande ävensom sedermera genom ny inspektion konstatera samt till landskapsnämnden därom rapportera, att felet eller bristfälligheten blivit avhjälpt.

13 §.

Anser inspektören vid inspektion av färja eller motorbåt, att konstaterat fel är av sådan beskaffenhet, att farkosten icke utan fara för människoliv och gods kan användas i trafik, skall han omedelbart förbjuda farkostens förare att använda densamma samt därom fordorsammast ingiva rapport till landskapsnämnden.

14 §.

Inspektören äger inom januari månad till landskapsnämnden ingiva berättelse över sin verksamhet samt tillståndet hos landskapets färjor och motorbåtar under föregående år.

3 kap.

16 §.

Allmänna stadganden.

15 §.

Billbesiktningsmannen och inspektören för landskapets motorbåtar och färjor äger under tjänstgöring bära av landskapsnämnden fastställd tjänstemössa.

Denna instruktion träder i kraft den 1 mars 1950, och genom densamma upphäves den genom landskapsnämndens beslut den 7 april 1925 (12/25) utfärdade instruktionen för landskapet Ålands automobilbesiktningsman.

Mariehamn den 1 mars 1950.

På landskapsnämndens vägnar:

VIKTOR STRANDFÄLT

Lantråd

Ch. Stormbom.

Landskapssekreterare.

N:o 11.

I n s t r u k t i o n

för vaktmästaren och gårdskarlen-eldaren vid Ålands lyceum.

Fastställd av Ålands landskapsnämnd den 1 mars 1950.

Allmänna stadganden.

2 §.

1 §.

Vaktmästaren och gårdskarlen-eldaren vid Ålands lyceum äga under rektors inseende och i enlighet med de anvisningar de inom ramen för arbetstidslagen givit utföra de nedan i denna instruktion nämnda åliggandena.

Rektor äger fastställa ett timschema, angivande när i 1 § nämnda funktionärer böra befinna sig på arbetsplatsen, när de äro skyldiga att uppehålla sig i bostaden, så att de vid behov kunna kallas till arbete, och när de fritt få avlägsna sig även från bostaden.

Vaktmästarens åligganden.

3 §.

Vaktmästaren åligger

1) att öppna och stänga dörrarna samt, såvida saken icke i skolan ordnats på annat sätt eller honom av rektor givna uppdrag det hindra, verkställa ringningarna för rasterna;

2) att ha vård om skolans lösa egendom samt utan dröjsmål till rektor anmäla de brister och inträffade skador han observerat hos denna.

3) att, i den mån hans tid och förmåga förslår, verkställa mindre reparationer på skolans inventarier och undervisningsmateriel;

4) att vid behov verkställa förflyttningar av möbler, undervisningsmateriel och övriga skoltillbehör samt att ställa i ordning dessa;

5) att övervaka, att icke elektricitet och väten i onödan förbrukas samt att anordningar, som gått i olag, repareras;

6) att övervaka, att deltagarna i tillställningar, som anordnats i skolhuset, icke röra sig annorstädes än i för dem upplåtna rum samt att utan dröjsmål anmäla för rektor, om dylika tillställningar ge anledning till anmärkningar;

7) att föra bok över de belysnings-, städnings-, övervaknings- och hyresavgifter, som skola uppbäras av sällskap och enskilda, vilka begagna skolhuset, samt att inkräva dessa avgifter och månatligen för rektor redovisa de uppburna beloppen;

8) att vårda förrådet av skolförnödenheter, verkställa dess komplettering samt anskaffa och till städerskorna utdela de arbetstillbehör dessa behöva;

9) att övervaka, att städerskorna i alla avseenden omsorgsfullt fullgöra sina åligganden samt ge dem råd angående ändamålsenliga städningsmetoder i synnerhet vid de tid efter annan verkställda storstädningarna;

10) att städa och renhålla rektorskansliet, lärarrummet och lärarinnerummet med tillhörande bekvämlighetsinrättningar samt biblioteket och slöjdsalen;

11) att verkställa det tillfälliga städningsarbete, som eventuellt föranledes av elevs plötsliga insjuknande samt vid behov ledsaga insjuknad elev från skolan;

12) att verkställa förmedling av brev samt penning- och andra försändelser och meddelanden;

13) att i god tid för rektor göra anmälan om erforderliga årsreparationsarbeten samt under deras utförande övervaka skolhuset;

14) att på av rektor uppgivna dagar ombesörja flaggning i skolan;

15) att på tillsägelse av rektor utföra även andra uppdrag, vilka ansluta sig till vaktmästarens verksamhetsområde.

4 §.

Under gårdskarlen semester utför vaktmästaren på grundvalen av ömsesidighet de gårdskarlen tillkommande löpande arbetena såsom renhållningen av gården, öppnandet och stängandet av porten och andra dylika. Reparationen och iordningställandet av inventarierna samt övriga större arbeten bör vaktmästaren själv utföra antingen före avresan till semester eller efter återkomsten från denna.

5 §.

Därest vaktmästaren utom den regelbundna tjänstetiden utför övervaknings- el-

ler andra uppgifter vid i skolan anordnade tillställningar, erhåller han därför, i den mån det är överarbete eller nattarbete, särskild i lag stadgad ersättning, vilken, om tillställningen är anordnad av en inom skolan verkande klubb eller förening, erlægges av skolan men i annat fall upp bäres av den, som anordnat tillställningen.

6 §.

Angående vaktmästarens rätt till ersättning för söndagsarbete är gällande, vad därom särskilt är stadgat.

Gårdskarlen-eldarens åligganden.

7 §.

Gårdskarlen-eldaren åligger:

1) att renhålla lyceets gårdsplan och att vintertid hålla nödiga vägar inom gården uppskottade samt vid behov sanda gångbannorna från stora ingångsdörren till porten och från den förstnämnda till trappuppgången i öster, ävensom hålla trapporna ute fria från snö och is;

2) att draga försorg om, att avloppsledningen och elevernas avträden äro snygga och i gott skick;

3) att ha uppsikt över samtliga lyceets yttre tak och renhållning av deras stuprör;

4) att från lyceets förvaringsplats transportera den koks och ved som brännes i skolhuset, samt med stöd av givna anvis-

ningar samvetsgrant vårda och uppvärma centralvärmeledningen, så att i lyceets lokaliteter under lästid den föreskrivna temperaturen råder, mellan 16° och 20° Celsius och under julferierna cirka 8° Celsius;

5) att även hugga den ved som förbrukas i skolköket och att inbära denna ved;

6) att på tillsägelse av rektor utföra även annat arbete, som kan vara förenat med eldaren-gårdskarlen's syssla, samt vid behov biträda lyceets vaktmästare vid flyttningar av bänkar och pulpeter och andra tyngre föremål.

8 §.

Under vaktmästarens semester äger gårdskarlen-eldaren på grundvalen av ömsesidighet utföra vaktmästarens tillkommande löpande arbete.

9 §.

Angående eldaren-gårdskarlen's tillkommande rätt till ersättning för övertids- och söndagsarbete är gällande, vad därom är särskilt stadgat.

Särskilda föreskrifter.

10 §.

De i denna instruktion nämnda befattningshavarna äro skyldiga att underkasta sig förändring av instruktionen.

Denna instruktion träder omedelbart i kraft.

Mariehamn den 1 mars 1950.

VIKTOR STRANDFÄLT.

Lantråd.

C h. S t o r m b o m.

Landskapssekreterare.